

**AZIMIO LA BUNGE LA JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA LA
KURIDHIA MKATABA WA UANZISHWAJI WA ENEO HURU LA BIASHARA
LA AFRIKA (AGREEMENT ESTABLISHING AFRICAN CONTINENTAL FREE
TRADE AREA - AfCFTA)**

KWA KUWA, Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ni Mwanachama wa Umoja wa Afrika (African Union-AU) kupitia Hati iliyosainiwa na Serikali na kuwasilishwa Sekretarieti ya Umoja huo mnamo tarehe 25 Mei 1963;

NA KWA KUWA, Nchi Wanachama wa Umoja wa Afrika katika Mkataba wa Abuja (1991) Ibara ya 4(2)(d) ya Mkataba huo inaelekeza kuanzishwa kwa Soko Huru baina ya nchi za Afrika;

NA KWA KUWA, Nchi Wanachama wa Umoja wa Afrika waliandaa Mkataba wa Uanzishwaji wa Eneo Huru la Biashara la Afrika;

NA KWA KUWA, Mkataba huo unalenga kuchochea uchumi na biashara miongoni mwa Nchi Wanachama kwa kufunguliana masoko ya biashara ya bidhaa na huduma kwa kuondoleana ushuru wa forodha (*tariff liberalization*) na kulegezeana masharti na taratibu nyingine zisizokuwa za kiushuru;

NA KWA KUWA, hadi tarehe 31 Julai 2021, Nchi Wanachama 41 kati ya Wanachama 55 wa Umoja wa Afrika zilikuwa zimesharidhia Mkataba huo; ambapo ni Nchi Wanachama 14 pekee bado hazijaridhia Mkataba huo, ikiwemo Tanzania na Sudani Kusini kwa upande wa Jumuiya ya Afrika Mashariki;

NA KWA KUWA, Tanzania kama Mwanachama wa Umoja wa Afrika na moja ya nchi zilizosaini Mkataba huo, inapaswa kuridhia Mkataba huo ili kukidhi matakwa ya Mkataba husika na pia kuwezesha utekelezaji wa Mkataba wa Uanzishwaji wa Eneo Huru la Biashara la Afrika nchini;

NA KWA KUWA, Nchi Wanachama zinatambua kuwa kuridhiwa kwa Mkataba huu ni moja ya nyenzo muhimu katika kufanya Bara la Afrika kuwa soko moja na nchi hizo kutekeleza juhudi za mtangamano wa kibiashara na uchumi ambazo nchi wanachama wa Umoja wa Afrika zimekwishaanzisha;

NA KWA KUWA, madhumini na misingi ya Mkataba wa Uanzishwaji wa Eneo Huru la Biashara la Afrika kama yalivyoainishwa kwenye Kifungu cha 3 na 4 cha Mkataba huo ni pamoja na:

- (i) Kuwa na soko moja la bidhaa na huduma;
- (ii) Kuwa na uhuru wa kusafiri kwa wafanyabiashara na uhamishaji wa mitaji;
- (iii) Kukuza biashara baina ya Nchi Wanachama wa Umoja wa Afrika kwa kuoanisha taratibu za kufanya biashara pamoja na kufunguliana masoko ya biashara;
- (iv) Kuimarisha ushirikiano wa biashara na uwekezaji miongoni mwa nchi za Afrika;
- (v) Kukuza na kujenga uwezo wa uchumi wa viwanda na uzalishaji Barani Afrika;
- (vi) Kuchangia kufikia Ajenda 2063 - *The Africa We Want*;
- (vii) Kuongeza mchango wa Afrika kwenye soko la dunia kwa asilimia 2.8 huku sekta za kilimo, chakula na huduma zikiwa na nafasi kubwa zaidi ya ukuaji huo;
- (viii) Kuongeza ufanisi kwa wafanyabiashara na viwanda na kusaidia mabadiliko ya kiuchumi kupitia upatikanaji wa soko na matumizi mazuri ya rasilimali za Afrika;
- (ix) Kuondoa changamoto za nchi kuwa na uanachama katika zaidi ya eneo moja la kiuchumi (*multiple and overlapping memberships*) na kuharakisha mtangamano;
- (x) Kushirikiana kwenye uwekezaji, miliki ubunifu na Sera ya ushindani;
- (xi) Kuharakisha mchakato wa kuwa na Umoja wa Forodha wa Afrika;
- (xii) Kushirikiana kwenye maeneo yote ya biashara;
- (xiii) Kuanzisha mfumo wa kitaasisi kutekeleza na kusimamia mkataba huu.

NA KWA KUWA, kuridhiwa kwa Mkataba wa Eneo Huru la Biashara la Afrika kutatoa fursa kwa Tanzania kunufaika na Mkataba huo kwa kusaidia:-

- (i) Kupatikana kwa masoko mapya ya mazao ya kilimo na hivyo kuchochea uzalishaji wake nchini;
- (ii) Kuimarika kwa mnyororo wa thamani wa mazao ya kilimo ambayo mengi yanayohusisha wakulima wadogo wa mazao kama vile alizeti, pamba, karafuu, viungo, matunda na mbogamboga kutokana na kuongezeka kwa soko la bidhaa ambazo zitazalishwa nchini;
- (iii) Kuongezeka kwa uzalishaji kwa wakulima, ajira na thamani ya mazao ya kilimo;
- (iv) Kupatikana kwa soko kubwa la bidhaa na huduma lenye idadi ya watu takribani bilioni 1.2 ukilinganisha na idadi ya watu takribani milioni 522 katika nchi za EAC na SADC;
- (v) Kuongezeka kwa tija na ubora kwa bidhaa na huduma za Tanzania kutokana na kuongezeka kwa ushindani na hivyo kupelekea kupungua kwa bei za bidhaa;
- (vi) Kuimarisha ushirikiano wa kibiashara sambamba na kuyiendeleza viwanda na Wajasiriamali Wadogo Sana, Wadogo na wa Kati (MSMEs);
- (vii) Upatikanaji wa bidhaa za aina mbalimbali Nchini;

- (viii) Uhawilishaji wa teknolojia kutoka nje ya nchi (technology transfer) kutokana na uwekezaji utakaofanyika nchini.

NA KWA KUWA, uchambuzi wa kina uliofanywa umebaini kuwa Mkataba huu haukinzani na Sheria, Kanuni na Taratibu zinazotawala masuala ya biashara katika Jamhuri ya Muungano wa Tanzania;

HIVYO BASI, kwa kuzingatia manufaa ambayo Jamhuri ya Muungano wa Tanzania itapata kutokana na Mkataba huu, Bunge la Jamhuri ya Muungano katika Mkutano wake wa 4, na kwa mujibu wa Masharti ya Ibara ya 63 (3) (e) ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ya mwaka 1977, Bunge hili Tukufu lianaazimia kuridhia Mkataba wa Uanzishwaji wa Eneo Huru la Biashara la Afrika yaani “Agreement Establishing African Continental Free Trade Area – AfCFTA”
